

**Міністерство освіти і науки України  
Національна металургійна академія України**

**Затверджено**

Вченою радою НМетАУ

Протокол № 08 від 24.11.2014,

зі змінами Протокол № 12 від 28.11.2016

Голова Вченої ради, проф., чл.-кор. НАНУ



*О.Г. Величко*  
Величко О.Г.

**ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ  
ПРО КАФЕДРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ  
МЕТАЛУРГІЙНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ**

## **1. Загальні положення**

- 1.1. Положення про кафедру Національної металургійної академії України (далі - *Положення*) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту», який затверджено Указом Президента України 01.07.2014 р. № 1556 – VII, Статуту Національної металургійної академії України (далі – *НМетАУ*), який прийнятий конференцією трудового колективу від 16.05.2016 р. та затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 1105 від 14.09.2016 р., Положення про організацію освітнього процесу в НМетАУ.
- 1.2. Положення визначає основні завдання та напрямки діяльності кафедри, її структуру, порядок її створення і ліквідації, повноваження та організаційні засади функціонування керівництва кафедри.
- 1.3. Положення, зміни та доповнення до нього схвалюється співробітниками кафедри на засіданні кафедри, погоджується Вченою радою факультету (інституту) та затверджується Вченою радою НМетАУ.

## **2. Організаційні засади діяльності кафедри**

- 2.1. Кафедра є структурним підрозділом факультету (інституту), що проводить освітню, методичну та наукову діяльність за певною спеціальністю, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене звання.
- 2.2. У своїй діяльності кафедра керується Законом України «Про вищу освіту», чинним законодавством, Статутом НМетАУ, наказами, розпорядженнями та іншими нормативними документами НМетАУ та даним Положенням.
- 2.3. Кафедру очолює завідувач, який безпосередньо підпорядковується декану факультету (директору інституту), виконує накази ректора, розпорядження проректорів, рішення Вченої ради факультету (інституту) і Вченої ради НМетАУ, а також рекомендації Ради з

забезпечення якості освітньої діяльності і підготовки фахівців НМетАУ.

- 2.4. Кафедра здійснює підготовку фахівців за денною (очною) та заочною формами навчання.
- 2.5. Кафедра використовує відособлену частину приміщень, майна та технічних засобів, що надаються в оперативне управління та вилучаються з управління кафедри за рішенням ректорату НМетАУ.
- 2.6. В оперативному управлінні кафедри знаходяться наукові та навчальні лабораторії, кабінети і аудиторії, майстерні та інші приміщення, що необхідні для виконання покладених завдань. Внутрішня організація кафедри і форми керівництва її підрозділами визначаються Вченою радою академії за поданням кафедри.
- 2.7. Кафедра може мати власну емблему.
- 2.8. Кафедра може запроваджувати і використовувати власні відзнаки, грамоти, вдячні листи для морального заохочення працівників, партнерів, спонсорів тощо.
- 2.11. Діяльність кафедри здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік.

Проект плану роботи кафедри розробляється завідувачем, або за його дорученням заступниками завідувача і провідними співробітниками кафедри на основі керівних документів Міністерства освіти і науки України, НМетАУ, факультету (інституту) і включає конкретні заходи з навчально-методичної, наукової, організаційної та інших видів робіт, строки виконання та визначає відповідальних.

План роботи кафедри розглядається і приймається на засіданні кафедри до початку навчального року. План передається на розгляд та затвердження декану факультету (директору інституту).

Зміни і доповнення до плану роботи кафедри вносяться відповідним рішенням засідання кафедри.

- 2.12 До основних документів, які забезпечують діяльність кафедри відносяться:

- план роботи кафедри;

- звіти про роботу кафедри;
  - протоколи засідань кафедри;
  - навчальне навантаження кафедри на поточний навчальний рік;
  - індивідуальні плани роботи викладачів;
  - звіти про діяльність викладачів;
  - науково-методичне забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою, склад якого визначається Положенням про організацію освітнього процесу у НМетАУ та іншими нормативними документами НМетАУ;
  - стандарти освіти та освітні програми зі спеціальностей, за якими кафедра веде підготовку фахівців;
  - план підвищення кваліфікації викладачів;
  - інші звітні та облікові документи.
- 2.13. Порядок ведення і зберігання протоколів засідань кафедри, облікової, звітної, навчально-методичної, організаційної та іншої документації кафедри визначається Інструкцією з діловодства в НМетАУ.
- 2.14. Кафедра може бути виведена зі складу факультету (інституту) та уведена до складу іншого факультету (інституту) за рішенням Вченої ради НМетАУ.
- 2.15. Припинення діяльності кафедри здійснюється шляхом її ліквідації або реорганізації. Ліквідація кафедри, її реорганізація, а також зміна назви можуть бути здійснені на підставі відповідного рішення Вченої Ради НМетАУ.
- 2.16. За реорганізації кафедри усі наявні документи щодо основної діяльності мають бути передані правонаступникові, а при ліквідації – на зберігання до архіву.

### **3. Основні завдання та напрямки діяльності кафедри**

- 3.1. За напрямком своєї діяльності кафедра здійснює:
- навчально-виховну роботу;
  - наукові дослідження;
  - методичну та видавничу роботу;
  - підготовку кадрів вищої кваліфікації;

- підвищення кваліфікації співробітників.

### 3.2. Навчально-виховна робота кафедри включає:

- організаційну і змістову підготовку та проведення усіх видів аудиторних занять на високому навчально-методичному рівні;
- організацію та забезпечення ефективної самостійної роботи студентів, аспірантів та докторантів;
- збереження та розвиток навчально-лабораторної та наукової матеріально-технічної бази;
- удосконалення методів викладання та застосування сучасних технологій навчання;
- виховну роботу у студентських групах та гуртожитках;
- агітаційну та профорієнтаційну роботу серед абітурієнтів.

### 3.3. Кафедра повинна проводити на високому рівні наукові дослідження за певним науковим напрямом, виконуючи:

- договірні роботи з бюджетним або госпрозрахунковим фінансуванням;
- планові наукові роботи викладачів у межах основного робочого часу;
- наукові роботи аспірантів і докторантів;
- науково-дослідні роботи студентів.

### 3.4. Для оцінювання рівня наукових досліджень кафедра проводить регулярне обговорення ходу та результатів наукових досліджень на семінарах.

### 3.5. Провідні науково-педагогічні працівники кафедри повинні брати участь у підготовці докторів філософії та докторів наук за профілем кафедри в якості наукових керівників або консультантів; роботі спеціалізованих вчених рад, процедурах обговорення, рецензування та захисту дисертацій.

### 3.6. Кафедра:

- забезпечує розробку та підготовку до видання повного комплексу навчально-методичної літератури з кожної навчальної дисципліни кафедри для усіх видів аудиторних занять та самостійної роботи студентів відповідно до вимог стандартів освіти;

- забезпечує методичними матеріалами усі види виробничих практик та державної атестації випускників, а також бере участь (за дорученням) у розробці стандартів освіти за спеціальністю;
- створює умови для наукового зростання співробітників та підвищення їхньої професійної кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років;
- забезпечує виконання вимог охорони праці та пожежної безпеки при проведенні навчальних занять, наукових досліджень та інших видів робіт;
- здійснює контроль педагогічного рівня співробітників і претендентів на викладацьку роботу шляхом проведення і подальшого обговорення на засіданнях кафедри відкритих занять і результатів взаємних відвідувань;
- формує пропозиції щодо покращення якості кадрового складу та інших складових своєї діяльності;
- сприяє підвищенню іміджу НМетАУ в Україні та за кордоном шляхом просування освітніх і наукових досягнень;
- сприяє розвитку української вищої освіти, відродженню, збереженню та пропагуванню українських традицій, здійснює культурно-просвітницьку діяльність.

#### **4. Управління кафедрою**

##### **4.1. Завідувач кафедри**

- 4.1.1. Керівництво кафедрою здійснює завідувач, який не може перебувати на посаді більш як два строки.
- 4.1.2. Завідувач кафедри повинен мати науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю кафедри.

Завідувач кафедри обирається за конкурсом згідно з чинним «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору та укладання трудових договорів (контрактів) з науково-педагогічними працівниками НМетАУ» шляхом таємного голосування Вченою радою НМетАУ строком на п'ять років з урахуванням пропозицій

трудового колективу факультету (інституту) та кафедри. Ректор НМетАУ укладає з керівником кафедри контракт.

4.1.3. Завідувач кафедри забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів.

4.1.4. Права, обов'язки та професійні вимоги до завідувача кафедри встановлюються відповідною посадовою інструкцією.

4.1.5. Завідувач кафедри дає усні доручення або письмові розпорядження, які є обов'язковими для співробітників кафедри, якщо вони не суперечать чинному законодавству, Статуту НМетАУ, Положенню про факультет (інститут) або цьому Положенню.

4.1.6. В разі необхідності завідувач кафедри може своїм розпорядженням призначати заступників з навчальної, наукової та інших видів робіт та встановлювати їх повноваження.

4.1.7. Завідувач кафедри забезпечує розробку:

- графіку проведення консультацій викладачами;
- графіку проведення відкритих занять;
- графіку взаємних відвідувань занять викладачами;
- графіку чергувань співробітників кафедри у приміщеннях і гуртожитках;
- плану наукових та методичних семінарів;
- інших регламентних документів.

Завідувач кафедри здійснює регулярний контроль їх виконання.

4.1.8. Завідувач кафедри може бути звільнений з посади до закінчення терміну контракту у випадках, що передбачені законодавством України.

4.1.9. При створенні нової кафедри, або достроковому звільненні завідувача, ректор НМетАУ може призначити виконувача обов'язків завідувача кафедри на умовах контракту на термін до проведення виборів керівника підрозділу, але не більш ніж на три місяці.

4.1.10. Завідувач кафедри щорічно звітує про свою діяльність перед деканом, вченою радою факультету (інституту), колективом кафедри та ректоратом (за необхідності).

## **4.2. Засідання кафедри**

4.2.1. Колегіальним органом управління кафедрою є засідання кафедри. У засіданні кафедри беруть участь з правом голосу усі працівники кафедри.

4.2.2. Засідання кафедри проводяться відповідно до річного плану роботи кафедри 1-2 рази на місяць під головуванням завідувача кафедри або (за його відсутності) заступника завідувача.

4.2.3. Позачергове засідання кафедри може бути скликане за ініціативи завідувача кафедри або 1/3 складу науково-педагогічних працівників кафедри.

4.2.4. Засідання кафедри вважається правоможним, якщо в ньому бере участь не менше 2/3 її науково-педагогічних працівників. Для участі в засіданні без права голосу можуть запрошуватись працівники інших кафедр та підрозділів академії, а також інші особи.

4.2.5. Зміни до порядку денного можуть бути внесені за пропозицією присутніх на засіданні працівників кафедри більшістю голосів.

4.2.6. Рішення засідання кафедри приймається, як правило, відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше 50 відсотків присутніх на засіданні. При однаковій кількості голосів голос завідувача є вирішальним.

4.2.7. Рішення кафедри, яке не відповідає чинному законодавству, Статуту НМетАУ, Положенню про факультет (інститут) або цьому Положенню може бути відмінено ректором (проректором, до компетенції якого належить питання).

4.2.8. За результатами розгляду питань порядку денного учений секретар оформлює протокол засідання кафедри, якій підписують завідувач кафедри та учений секретар.



4.2.9. За необхідності співробітники кафедри мають право одержувати виписки (з певних питань) з протоколу засідання кафедри, які підписує завідувач кафедри та учений секретар.

## **5. Працівники кафедри**

5.1. До персонального складу кафедри входять: завідувач, науково-педагогічні працівники (професори, доценти, старші викладачі, викладачі, асистенти, аспіранти, докторанти), наукові працівники, навчально-допоміжний персонал та інші працівники, які забезпечують діяльність кафедри.

5.2. Штатний розклад науково-педагогічних працівників кафедри формується на кожний навчальний рік і затверджується ректором (першим проректором) до початку нового навчального року. Зміни до штатного розкладу впродовж навчального року можуть бути внесені наказом ректора на підставі подання завідувача кафедри.

5.3. Прийом на роботу та звільнення співробітників здійснюються згідно із чинним законодавством.

5.4. Права та обов'язки, а також професійні вимоги до науково-педагогічних працівників, наукових працівників, навчально-допоміжного персоналу та інших працівників кафедри встановлюються відповідними посадовими інструкціями.

5.5. Працівники кафедри мають права та обов'язки, передбачені чинним законодавством України та Статутом НМетАУ.

5.6. До науково-педагогічних працівників кафедри відносяться особи, які працюють на постійній основі (штатні співробітники) і за сумісництвом. До роботи за сумісництвом залучаються провідні фахівці НМетАУ, інших вищих навчальних закладів, промислових підприємств, установ відповідного профілю.

5.7. Науково-педагогічні працівники кафедри щорічно до початку навчального року складають індивідуальні плани роботи за встановленою формою, який містить розділи щодо навчальної, наукової, методичної, організаційної роботи, а також конкретну

інформацію про види і обсяг робіт, що доручаються працівникові. Загальний річний обсяг робіт має дорівнювати 1540 годинам.

- 5.8. Індивідуальні плани роботи розглядаються та затверджуються на засіданні кафедри, підписуються науково-педагогічним працівником та завідувачем кафедри.
- 5.9. Науково-педагогічні працівники звітують про виконання індивідуального плану роботи на засіданні кафедри не рідше одного разу на рік.

## **6. Представництво кафедри в колегіальних органах управління та громадського самоврядування НМетАУ**

- 6.1. Працівники кафедри представляють її у складі колегіальних органів управління та громадського самоврядування НМетАУ та факультету (інституту) за квотами, що визначені Статутом НМетАУ та іншими нормативними документами НМетАУ.
- 6.2. До складу Вченої ради НМетАУ від кафедри рішенням засідання кафедри висувається одна кандидатура з числа штатних науково-педагогічних працівників кафедри, яку має затвердити Конференція трудового колективу НМетАУ.
- 6.3. До складу Вченої ради факультету (інституту) від кафедри входять:
  - завідувач кафедри (за посадою);
  - два (три) виборні представники з числа штатних науково-педагогічних працівників, якщо чисельність штатних працівників якої не перевищує (перевищує) 10 осіб.

Висування виборних представників від кафедри до складу Вченої ради факультету (інституту) здійснюється шляхом відкритого голосування на засіданні кафедри.

Обрання виборних представників до складу Вченої ради факультету (інституту) здійснюється шляхом відкритого голосування Конференцію трудового колективу факультету (інституту).

- 6.4. На Конференцію трудового колективу факультету (інституту) кафедра делегує своїх представників за квотою: 1 делегат від кожних трьох штатних працівників кафедри.
- 6.5. На Конференцію трудового колективу НМетАУ представники кафедри делегуються за рішенням Конференції трудового колективу факультету (інституту).

## **7. Контроль за діяльністю кафедри**

- 7.1. Контроль і перевірку діяльності кафедри здійснюють декан факультету (директор інституту), проректори (з відповідних питань), або за дорученням ректора навчальнщ-науковий центр, науково-дослідна частина, бухгалтерія та інші підрозділи НМетАУ.
- 7.2. За підсумками діяльності впродовж навчального року завідувач кафедри організує підготовку звіту кафедри за встановленою формою. Звіт розглядається та ухвалюється засіданням кафедри, і після затвердження деканом факультету (директором інституту) передається до навчально-наукового центру НМетАУ.

Схвалено на засіданні кафедри \_\_\_\_\_  
Протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 20\_\_\_\_ р.  
Завідувач кафедри

Погоджено Вченою радою факультету (інституту)  
Протокол № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 20\_\_\_\_ р.  
Голова Вченої ради факультету (інституту)